

12 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de huisarbeid" (nr. 12588)

12 Question de Mme Nahima Lanjri au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le travail domestique" (n° 12588)

12.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, ik stelde u een tijdje geleden een vraag over huisarbeid. Uit uw antwoord bleek dat er jaarlijks ongeveer 1 500 klachten binnenkwamen bij de inspectiediensten, terwijl er ongeveer 18 000 huisarbeiders zijn; 2 488 van de vaststellingen hadden betrekking op het welzijn op het werk en 1 595 op zwartwerk. De sector van het huispersoneel is dan ook heel gevoelig voor misbruiken. Het is ook een sector die gebruikmaakt van verschillende statuten: huispersoneel, dienstbodes, au pairs enzovoort.

12.01 Nahima Lanjri (CD&V): Les services d'inspection reçoivent chaque année de nombreuses plaintes relatives au travail domestique. Il s'agit généralement de problèmes de bien-être au travail et de travail au noir. Le secteur du personnel domestique est traditionnellement exposé aux abus.

Onlangs onderschreef ons land Conventie 189 van de Internationale

Arbeidsorganisatie. Daarin hebben we ons geëngageerd om de basisrechten in verband met sociale bescherming en arbeidsrecht ook toe te kennen aan huispersoneel en ook aan mensen die huishoudelijk werk verrichten binnen een werkgever-werknemersrelatie.

Op het gebied van de welzijnswetgeving hebben we al heel wat maatregelen genomen. Ook in de voorbije legislatuur maakten we werk van een verbetering van het statuut van dienstbodes door hen sociale rechten te geven. Men zou volgens mij echter toch nog een aantal regels met betrekking tot de arbeidsinspectie moeten aanpassen om de controle te vergemakkelijken in woningen die nu erkend zijn als werkplaats voor personeel.

Ik had u daarom graag de volgende vragen gesteld, mijnheer de minister.

Is het een optie dat u als minister de markt van de huisarbeid beter in kaart brengt, zodat we een beter zicht krijgen op de meest kwetsbare groepen, waar zich de grootste misbruiken voordoen en hoe deze misbruiken kunnen worden aangepakt? Heeft u of uw administratie al concrete stappen genomen op dit vlak, eventueel in samenwerking met andere partners? We stellen namelijk vast dat er ontzettend veel misbruiken zijn. Dat is nog maar het topje van de ijsberg. Er zijn veel meer misbruiken dan waar de inspectie weet van heeft.

Welke acties plant u nog, zodat ons land in regel is met Conventie 189? Wie wordt er bij dit proces betrokken? Op welke termijn zijn er nog acties gepland en welke?

Hoe zal u ervoor zorgen dat de Sociale Inspectie makkelijker toegang krijgt tot privéwoningen dan nu het geval is? U hebt vorige maand de huidige wetgeving al uitvoerig toegelicht. Er is iets dat me toch niet helemaal logisch lijkt. Vandaag de dag krijgt de inspectie wel toegang tot woningen waar au pairs werken, terwijl dat strikt genomen zelfs geen werknemers zijn. Dit is niet het geval voor huispersoneel. Het lijkt me noodzakelijk dat de wetgeving op dat vlak wordt aangepast, zodat de inspectie gemakkelijker controles kan uitvoeren op de werkvloer, ook als het gaat om privéwoningen, uiteraard zonder de privacy te schenden.

Dat doen we in het geval van de au pairs ook niet en daar heeft de inspectie geen enkel probleem mee. Laat u eventueel dus inspireren door de manier waarop dit gebeurt bij de au pairs. Op die manier kan u ervoor zorgen dat er voldoende inspectie is om misbruiken ook aan te pakken.

12.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Lanjri, het is altijd interessant om bepaalde zaken in kaart te brengen. Meten is immers weten.

Meer kwantitatieve en kwalitatieve gegevens kunnen ons helpen om de sector van de huisarbeid beter in kaart te brengen. U hebt daarin gelijk. Ik hoef echter ook niet uit te leggen dat wij natuurlijk moeten woekeren met de middelen die wij hebben.

Ik zal samen met mijn administratie onderzoeken welke mogelijkheden er zijn, niettegenstaande de budgettaire beperkingen.

Notre pays a récemment signé la convention 189 de l'Organisation internationale du Travail. Dans ce texte, nous nous sommes engagés à élargir au personnel domestique les droits de base en matière de protection sociale et de droit du travail.

Nous avons déjà pris de nombreuses mesures en ce qui concerne la législation relative au bien-être, et les travailleurs domestiques se sont déjà vu octroyer de nombreux droits sociaux. Le contrôle restant hélas difficile, je propose d'assouplir les règles en vue de rendre plus aisés les contrôles effectués par l'inspection du travail.

Le ministre pourrait-il effectuer une radioscopie plus approfondie du marché du travail à domicile? Comment entend-il mieux détecter et traquer les abus? Comment appliquons-nous la convention 189? Comment l'Inspection sociale pourrait-elle avoir plus aisément accès à des logements privés sans enfreindre les règles de protection de la vie privée? Le système de contrôle des jeunes gens au pair pourrait-il être élargi au vrai personnel domestique employé dans des relations contractuelles employeur-employé?

12.02 **Kris Peeters**, ministre: Des données supplémentaires nous aideraient effectivement à mieux cerner le secteur du travail domestique, mais il est inutile de rappeler que nous avons déjà trop tendance à nous écarter du bon cap budgétaire. En tout état de cause, je ferai examiner les différentes possibilités.

Indien er opportuniteiten zijn, zal ik dat zeker laten onderzoeken.

Zoals u weet, beperkt artikel 24 van het Sociaal Strafwetboek de toegang van de sociaal inspecteurs tot bewoonde lokalen tot de volgende gevallen. Ik heb ze voor u even opgesomd. Ten eerste, wanneer de sociaal inspecteurs zich tot vaststelling op heterdaad van een inbreuk ter plaatse begeven. Ten tweede, op verzoek of met toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de bewoonde ruimte; het verzoek of de toestemming moet schriftelijk en voorafgaand aan de visitatie worden gegeven. Ten derde, in geval van oproep vanuit die plaats. Ten vierde, in geval van brand of overstroming. Ten vijfde, wanneer de sociaal inspecteurs in het bezit zijn van een machtiging tot visitatie uitgereikt door de onderzoeksrechter.

Momenteel is dat de situatie voor het huishoudpersoneel, behoudens au pairs. In de praktijk is een controle in een privéwoning nog steeds zeer moeilijk en is de sociaal inspecteur doorgaans afhankelijk van de geschreven toestemming van de bewoner om de woning te mogen betreden.

Bij een klacht zal een sociaal inspecteur dus bijna altijd vooraf contact opnemen met de bewoner en hem met de mogelijke mistoestanden confronteren zonder dat een controle in de privéwoning wordt uitgevoerd.

Een uitzondering geldt wanneer de precaire werkomstandigheden vanaf de openbare weg kunnen worden vastgesteld, bijvoorbeeld bij het wassen van ramen aan de buitenkant van de woning op hoogte zonder beveiliging. Dan hoeft men de woning vanzelfsprekend niet te betreden.

De bepaling uit de au pairwetgeving waarnaar wordt verwezen, is artikel 26, 9° van het KB van 9 juni 1999 houdende de uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, waarbij gezinnen zich akkoord verklaren om toezichthoudende ambtenaren toegang te verlenen tot de woning.

Rond dit aspect uit de welzijnswetgeving wordt momenteel overlegd binnen de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk. Men wil nagaan op welke wijze de welzijnswetgeving het best kan worden toegepast op huisarbeiders op basis van hun specifieke arbeidsomstandigheden en de risico's waaraan ze worden blootgesteld, conform Conventie 189 van de International Labour Organisation en de reglementering die daar is afgesproken.

12.03 Nahima Lanjri (CD&V): Ik kijk ernaar uit of uw administratie tot de mogelijkheid zal komen om dat onderzoek te voeren.

Het klopt dat men sommige problemen kan oplossen zonder op de werkvloer aanwezig te zijn. Tegelijk lijkt het mij ook noodzakelijk om misbruiken zoals uitbuiting en zwartwerk of situaties waarbij huispersoneel wordt opgesloten, op de werkvloer aan te pakken. We moeten de wetgeving aanpassen om de inspectie ruimere mogelijkheden te geven. Ik reken daarvoor op uw medewerking.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

L'article 24 du Code pénal social fixe les cas dans lesquels les inspecteurs sociaux ont accès aux espaces habités: lorsqu'ils se rendent sur place pour constater une infraction en flagrant délit; lorsqu'ils disposent de l'accord écrit de l'habitant; en cas d'appel provenant de ce lieu; en cas d'incendie ou d'inondation et lorsqu'ils possèdent une autorisation délivrée par le juge d'instruction.

Dans la pratique, il est extrêmement difficile de contrôler un logement privé. L'inspecteur social est généralement tributaire de l'accord écrit de l'occupant. Une exception est prévue si la précarité des conditions de travail est observable depuis la voie publique, par exemple dans le cas du nettoyage de vitres. Dans ce cas, il n'est pas nécessaire de pénétrer dans le logement.

Quant aux travailleurs au pair, ils sont soumis à des règles différentes. Celui qui engage un travailleur au pair marque son accord pour que les fonctionnaires de contrôle aient accès au logement.

Le Conseil supérieur pour la prévention et la protection au travail se penche actuellement sur la question de savoir comment appliquer au mieux la réglementation sur le bien-être au travail aux travailleurs domestiques, conformément à la convention 189 de l'Organisation internationale du Travail.

12.03 Nahima Lanjri (CD&V): Je pense qu'il y a lieu d'adapter la législation afin de donner une plus grande liberté de manœuvre aux inspecteurs.